

OSKRBNJA
KNJIŽNICA
V CE LJU

Savinjske

NOVICE

GLASILO SKUPŠČINE OBČINE
IN DELOVNIH ORGANIZACIJ OBČINE MOZIRJE

Leto 7

AVGUST 1975

Št. 7-8

Stabilizacija je naša osnovna naloga

V TEH DNEH SE NAHAJAMO V PRICETKU DRUŽBENOPOLITIČNE AKCIJE ZA STABILIZACIJO GOSPODARSTVA. AKCIJA SE JE PRICELA NA VSEH NIVOJIH IN V VSEH DRUŽBENIH SREDINAH. AKCIJA NI KAMPANJSKEGA ZNAČAJA. PRICETEK TE AKCIJE JE PRICETEK INTENZIVNEGA IN DOLGOROČNEGA PROCESA, V KATEREM JE POTREBNO ODPRAVITI SLABOSTI, KI SO PRISOTNE V NAŠEM GOSPODARSTVU.

Gornja Savinjska dolina je znana daleč naokoli po svojih naravnih lepotah in čistem ter očuvanem okolju. Vsa naša prizadevanja morajo iti v smeri varovanja tega naravnega bogastva. Pogled na Luče

V mesecu juniju in juliju so bile v ZKS kot tudi ostalih družbenopolitičnih organizacijah in skupščinah ter njihovih izvršnih organih sprejete ocene o izvajanju resolucije o družbeno ekonomskem razvoju v letu 1975. Te ocene nedvomno kažejo na to, da je prišlo do bistvenih odstopanj. Ta odstopanja so za slovensko resolucijo značilna predvsem pri odstopanju na področju zunanje trgovinske menjave, cen ter investicijske in skupne porabe. Zato je moč le z intenzivno družbeno akcijo stvari do konca leta popraviti v tej smeri, da se ustvarijo ugodnejši pogoji za oblikovanje in uresničevanje srednjeročnih programov za obdobje od 1976 do 1980.

Sprejeta je ocena, da se v precejšnjem številu organizacij združenega dela in drugih nosilcev družbenega razvoja še vedno ne zavedajo velike resnosti gospodarskega položaja, kakor tudi ne lastne odgovornosti za reševanje gospodarskih problemov. S široko zasnovano družbeno akcijo moramo spremenjati takšno zavest. Od uspešnosti takšnih prizadevanj je odvisna tudi stopnja naše enotnosti in pripravljenosti za borbo proti vsem notranjim in zunanjim silam, ki nasprotujejo družbeni ureditvi Jugoslavije in njeni zunanji politiki.

V vseh občinah, tako tudi v naši so bili v mesecu juliju ustanovljeni koordinacijski odbori za usmerjanje in spremljanje te družbene akcije. Koordinacijski odbori delujejo v okviru SZDL. Na seji odbora in v okviru družbenopolitičnih organizacij je bil sprejet akcijski program za uresničevanje ciljev družbeno-ekonomske politike.

Osnovni dokument za vodenje družbenopolitične akcije je informacija Predsedstva CK ZKJ in stališča ter sklepi Izvršnega komiteja predsedstva CK ZKS. Vsa družbenopolitična aktivnost mora biti konkretna in spremljana s čvrstimi dogovori. Tako iz tega programa izhaja, da se po konstituiranju koordinacijskega odbora opravijo posveti v vseh organizacijah združenega dela. To je že opravljeno. Da se povede v občini vsebinska razprava o oceni gospodarskih gibanj. Tudi to je že narejeno. Da se opravi skupna seja komiteja OK ZKS in predsedstva občinskega sindikalnega sveta. Na tej seji so konkretno opredelili naloge organizacij ZK in sindikata in njihovih članov. Konkretno je bilo o tem govora tudi (Nadaljevanje na 2. strani)

Stabilizacija je naša osnovna naloga

(Nadaljevanje s 1. strani)
di na posvetu s sekretarji in predsedniki teh organizacij.

Temu sedaj sledijo konkretne razprave v vseh delovnih organizacijah, krajevnih skupnostih in samoupravnih interesnih skupnostih. Pripravljajo in sprejemajo se ocene uvoznih-izvoznih poslov — tam kjer to prihaja v poštev, stabilizacijski program in programi varčevanja. Koordinacijski odbor bo že na eni izmed prvih prihodnjih sej razpravljajal o dosedaj sprejetih ukrepih in ocenil v čem in na katerih področjih ni bilo storjeno vse tisto, kar bi moralo biti.

V tej konkretni akciji prevzema in nosi posebno odgovornost Izvršni svet občinske skupščine, ki je tudi drugače občinski skupščini odgovoren za stanje v občini. Ocena realizacije resolucije o družbeno-ekonomskem razvoju v občini za prvo polletje kaže na to, da pri planskih predvidevanjih ni odstopanj. Ne glede na to pa se izvršni svet priključuje ocenam o negativnih trendih pri uvozu in izvozu in porastu cen nad resolucijskimi predvidevanji ter ukrepom, ki jih je potrebno sprejeti za odpravljanje teh in tudi drugih slabosti. Glede na to je na svoji 23. seji, ki je bila 15. 7. 1975 sprejel naslednje sklepe:

1. Sprejme se ocena, ki jo je pripravil oddelek za gospodarstvo in finance o realizaciji resolucijskih prizadevanj v občini Mozirje. O sprejeti oceni bo na svoji seji razpravljala tudi občinska skupščina. Izvršni svet predlaga, da sprejeta ocena posluži kot podlaga za nadaljnjo razpravo in ukrepanje.

2. Izvršni svet meni, da je potrebno v vseh TOZD, KS in SIS kot tudi na področju splošne porabe, na osnovi dokumentov CK ZKJ in CK ZKS, IS SRS in sprejete ocene o realizaciji občinske resolucije, sprejeti lastne konkretne zaključke za nadaljnjo akcijo.

3. V celoti se sprejema akcijski program dela, ki so ga dogovorili in predložili organi odkrivanja in pregona. Ukrepi in naloge za čuvanje zakonitosti in zatiranje gospodarskega kriminala morajo postati bolj učinkoviti kot dosedaj.

4. V okviru upravnih organov občinske skupščine se morajo sprejeti posebni ukrepi za varčevanje in večjo kvaliteto dela. Ukrepi so že sprejeti.

S pomočjo družbenopolitičnih organizacij se zaostruje odgovornost vodstvenih struktur in samoupravnih delovnih organizacij pri sprejemanju odločitev o povečanju cen, predvsem tistih odločitev, ki so v nasprotju z načeli socialistične solidarnosti in medsebojne povezanosti in odgovornosti.

6. Izvršni svet predlaga družbenopolitičnim organizacijam, da pospešijo ugotavljanje organizacij potrošnikov na vseh ravneh, da bi se čimprej uresničilo načelo, da delovni ljudje v okviru krajevnih skupnosti odločajo o vprašanih, ki

so pomembna za življenjske razmere potrošnikov ter, da bi se organizacije potrošnikov lahko čimprej vključile v sporazumevanje in družbeno dogovarjanje o cenah.

7. Pristojni organ za cene v občini se naj pri svojem delu v celoti pridržuje predvidene dinamike rasti cen, posebno kar zadeva cene izdelkov in storitev, ki bistveno vplivajo na rast življenjskih stroškov. V okviru svojih pristojnosti mora občinski organ za cene spremljati rast cen in sproti ukrepati. IS SO Mozirje je potrebno sproti obveščati o odklonih v dogovoru na predvideno rast cen ter predlagati ukrepe.

8. Občinska tržna inšpekcija mora takoj povečati svojo aktivnost pri nadzoru spoštovanja predpisov o cenah, posebno tistih proizvodov in storitev, ki so pomembne za stroške poslovanja delovnih organizacij in življenjske stroške prebivalstva. Pri reševanju zadev morajo sodni organi dajati prednost zadevam, ki se nanašajo na kršitve predpisov o ceni. Občinska tržna inšpekcija je dolžna sproti oziroma pravočasno obveščati organe delovne kontrole, samoupravne organe, izvršni svet ter zainteresirane družbenopolitične

skupnosti o pojavih kršenja cen in o neupravičenih podražitvah. Takšna praksa bo pripomogla k temu, da bodo pravočasno sprejeti družbeni ukrepi, ki bodo pripomogli k odpravljanju nepravilnosti in spremembi odnosa odgovornih dejavnikov v OZD do oblikovanja cen ter do spoštovanja predpisov.

9. Vse inšpekcijske službe s posebnim poudarkom na tržno inšpekcijo davčna uprava in davčna inšpekcija in komisija za ugotavljanje izvora premoženja pripravijo posebne programe za učinkovito delo za varstvo zakonitosti.

10. Za območje občine se ugotavlja v OZD visok stalež bolniške. Tako v OZD kot v zdravstveni službi je potrebno sprejeti za zmanjševanje bolniškega staleža ustrezne ukrepe.

11. Vsem OZD v gospodarstvu in družbenih dejavnostih predlagamo, da preidejo na izplačevanje OD na hranilne knjižice, če tega še nimajo urejenega.

12. Izvršni svet SOB Mozirje predlaga vsem temeljnim samoupravnim skupnostim — OZD, KS in SIS kot tudi vsem družbenopolitičnim organizacijam in skupščini občine, da v bodoče, razen najizjemnejših primerov, sklicujejo seje v popoldanskem času oziroma dela prostih sobotah. Hubert HERCEK

Srednjeročni družbeni plan

V zadnji številki Savinjskih novic smo pričeli z objavljanjem problematike o srednjeročnem družbenem planu za obdobje 1976—1980. Opredelili smo nosilce planiranja in podali njegove osnove ter nakazali kako je z dohodkovnimi odnosi v novem sistemu planiranja.

V čem je razvidna razlika v zasnovi planiranja v odnosu na dosedanjo

Prva razlika je v obveznostih, ki jih planiranje prinaša. Obveznost plana nima podlage v zakonski prisili, ampak v obveznostih, ki so si jih dogovorili udeleženci dogovora v planu.

Druga razlika je v tem, da planskih obveznosti ne more določati nihče drugi kot tisti, ki sodelujejo v procesu ustvarjanja dohodka.

Tretja razlika je v opredelitvi ekonomskega cilja. Motiv za plansko združevanje je celotna novoustvarjena vrednost, celotni dohodek.

Cetrta razlika je v tem, kaj planiramo. Tematika planiranja je celoletna družbena reprodukcija združenega dela. Ne gre torej samo za to, kar se ustvari v enem podjetju. Gre za povezan interes delavca in njegovih rezultatov dela z drugimi delavci v okviru celotne družbe, ker so delavci v okviru družbene reprodukcije proizvodno in poslovno povezani. S tem planiranje postaja instrument delavcev, ki na podlagi spoznavanja delovanja ekonomskih zakonitosti menjujejo medsebojna razmerja v družbeni reprodukciji tako, da skušajo čim bolj premago-

vati tržno stihijo in razlike med dejansko vložnim in družbeno potrebnim delom.

Peta razlika je v tem, da predložena zasnova planiranja ustvarja družbeno-ekonomsko podlago, na kateri vsi dejavniki združujejo svoje delo in sredstva za nadaljnji razvoj. Na ta način plan sam kot tak tudi spodbuja in je podlaga za ustvarjanje razvitejših oblik združevanja TOZD v delovne organizacije, sestavljene organizacije itd.

To je samo nekaj razlik, ki nam lahko opredelijo, v čem je kvaliteta novega sistema planiranja. Družbeni plan, zasnovan na ta način kot o njem govorimo, ne more biti stvar posameznika ali ozke skupine ljudi, ampak je stvar vseh samoupravno združenih proizvajalcev. Prav tako ni moč takšnega plana »zakovati« za pet let s tem, da smo gluhi in slepi za vse, kar se v tem času dogaja. Plan bo potrebno neprestano prilagajati oziroma dopolnjevati.

Kako smo pristopili k planiranju v občini

V vseh organizacijah združenega dela kot tudi ostalih temeljnih samoupravnih skupnostih, to je samoupravnih interesnih skupnostih in krajevnih skupnostih, smo že pripravili oziroma v teh dneh pripravljamo osnutke naših srednjeročnih razvojnih programov. Kot osnovno izhodišče nam vsem služijo (Nadaljevanje na 3. strani)

SGP GRADBENIK
LJUBNO OB SAVINJI n. sol. o.

V zvezi z razširitvijo dejavnosti in skorajšnjo dovršitvijo izgradnje tovarne kovinskih izdelkov vabimo k sodelovanju večje število visoko kvalificiranih, kvalificiranih, priučenih, polkvalificiranih in nekvalificiranih delavcev. Dejavnost podjetja se v gradbeni stroki opravlja na področju Gornje Savinjske doline, v kovinski stroki pa v kovinskih obratih v Ljubnem ob Savinji.

Glede na že sklenjene poslovne aranžmaje in odprta delovna mesta

OBJAVLJA

I. TOZD GRADBENIŠTVO — odbor za medsebojna razmerja naslednja prosta delovna mesta:

1. 6 KV zidarjev
2. 4 KV tesarje
3. 2 KV upravljavca gradbenih dvigal (žerjavista)
4. 3 strojnike lahke gradbene mehanizacije
5. 1 KV slikopleskarja
6. 1 KV keramičarja
7. 1 KV polagalca plastičnih podov
8. 1 KV električarja — vzdrževalca
9. učence v gospodarstvu za naslednje poklice
 - 3 za zidarje
 - 4 za tesarje
 - 2 za slikopleskarja

POGOJI:

Za kandidate pod 1., 2., 5., 6., 7. in 8. končana poklicna šola navedene stroke, pod 3. in 4. poleg osnovne poklicne izobrazbe še ustrezen strokovni tečaj pod 9. končana osemletna šola.

II. TOZD KOVINARSTVO — odbor za medsebojna razmerja naslednja prosta delovna mesta:

1. 12 VKV ali KV ključavničarjev
2. 5 KV kovinostrugarjev
3. 6 KV varilcev
4. 1 KV električarja — vzdrževalca
5. 25 priučenih ali nekvalificiranih delavcev za priučitev na naslednjih delih oziroma strojih:
 - montaža izdelkov v delavnici
 - kleparska in vodovodnoinstalaterska dela
 - ključavničarska dela
 - delo na strojnih škarjah
 - delo na vrtnih strojih
 - varenje
 - struženje
 - pleskanje kovinskih izdelkov
6. 35 NK delavcev za razna pomožna dela v delavnicah
7. 6 učencev v gospodarstvu za naslednje poklice:
 - 3 za ključavničarje
 - 1 za vodovodnega instalaterja
 - 1 za kovinostrugarja
 - 1 za orodjarja

POGOJI:

Pod 1., 2., 3. in 4. končane poklicne šole, pod 5. po možnosti ustrezen tečaj oziroma delovne izkušnje ali pa nekvalificirani delavci, ki se želijo priučiti, pod 7. končana osemletna šola.

Osební dohodki in poskusno delo za objavljena prosta delovna mesta so naslednji:

- osebni dohodki za normalni delovni čas:
 - za VKV 16,00—17,00 neto/ura ali okrog 3.000,00 din mesečno
 - za KV 14,50—16,00 neto/ura ali okrog 2.850,00 din mesečno
 - za PU 12,00—14,00 neto/ura ali okrog 2.400,00 din mesečno
 - za PK 10,50—11,50 neto/ura ali okrog 2.000,00 din mesečno
 - za NK 9,50—10,50 neto/ura ali okrog 1.800,00 din mesečno
- za delo v TOZD Gradbeništvo in pri ostalih terenskih delih pripada delavcu še poseben terenski dodatek od 18,00 do 28,00 din na delovni dan.

Poskusno delo dva meseca.

Delavcem delovna organizacija v celoti povrne stroške za prevoz na delo.

Po potrebi bo podjetje organiziralo posebne avtobusne linije za povezavo z Zadrebško dolino.

Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Kandidati naj pošljejo svoje prijave na naslov: **SGP »GRADBENIK« LJUBNO**, kadrovsko splošna služba, ali pa naj se osebno zglasijo v kadrovsko splošni službi na upravi podjetja v Ljubnem vsak delovni dan od 6. do 14. ure.

Športno srečanje

Ob slovesni otvoritvi novih obratov Glina so priredili tudi tekmovanje v nogometu in košarki. Tekmovalci Glina so obakrat zmagali. Posebno zanimanje je veljalo košarkarski tekmi, ker so pričakovali, da bo za nasprotnika VŠTK iz Ljubljane nastopil Vinko Jelovac, ki žal ni prišel. Tako so okrepljeni košarkarji Glina lažje premagali dobro ekipo študentov VŠTK.

Športne prireditve so za naše občane čedalje zanimivejše. Obisk gledalcev je čedalje večji

SREDNJEROČNI DRUŽBENI PLAN

(Nadaljevanje z 2. strani)
IZHODIŠČA O OSNOVNIH SME-REH DRUŽBENEGA RAZVOJA OBČINE 1976—1980. O teh izhodiščih bo tekla javna razprava med vsemi občani naše občine. V ta namen jih bomo v Savinjskih novicah v celoti objavili kot prilogo k temu članku. Po opravljeni javni razpravi bo na osnovi programov vseh delovnih organizacij društvo ekonomistov naše občine izdelalo predlog srednjeročnega razvojnega programa. Pred dokončnim sprejetjem programa bo organizirana še posebna razprava z namenom, da se predlog pred sprejetjem dopolni v vseh tistih točkah, kjer bi bil pomanjkljiv.

Vse naše organiziranje na izdelavi srednjeročnega razvojnega programa je usmerjeno v to, da bo program, ki ga bomo sprejeli ob zaključku leta, takšen, da bo načrtoval realne možnosti našega razvoja na vseh tistih področjih, ki jih je v prihodnjem petletnem razvojnem obdobju potrebno realizirati. Iz programa razvoja moramo izključiti želje za nemogočim, odločno pa je potrebno vztrajati na vseh tistih področjih, ki bodo glede na realne materialne možnosti ustvarjale pogoje za lepši jutrišnji dan vseh občanov Gornje Savinjske doline.

Hubert HERCEK

USPEŠEN FLOSARSKI BAL

Turistično društvo Ljubno ob Savinji je ob sodelovanju »starih« flosarjev pripeljalo splav kar na vozu

Predstavniki gozdarstva in lesne industrije iz Nazarij

Udiranje splava in splavarski krst sta bila osrednja dogodka na letošnjem balu

Letošnji flosarski bal po vsej verjetnosti sodi med najuspešnejše. Tako po programu, ki so ga obiskovalci imeli možnost spremljati, kot po številu obiskovalcev. Rečemo pa lahko, da tudi vreme ni zatajilo. V soboto in nedeljo, 2. in 3. avgusta se je na Ljubnem zbralo in zvrstilo preko sedem tisoč obiskovalcev, ki so manj ali dalj časa prisostvovali prireditvam na prizorišču dogajanj flosarskega bala.

Povorke so se udeležili tudi najmlajši. Med njimi so še posebej izstopali taborniki v svojih uniformah

Sobotni del prireditev, število obiskovalcev in kvaliteta gostinskih uslug nam je dala slutiti, da bo nedelja velik dan. V resnici je bilo tako. Že v dopoldanskih urah so se z vseh krajev proti Ljubnem stekale kolone vozil in iskanje prostega parkirnega prostora na Ljubnem ni bila tako enostavna zadeva. Vsa množica obiskovalcev se je po mimohodu povorke zgrnila na prireditveni prostor v Vrbju, v poznejših popoldanskih urah pa njen del ob nogometno igrišče na Forštu, kjer so favorizirani dinamovci le uspešno »pospravili« dobre domače igralce.

Posebno pozornost je potrebno nameniti povorki, v kateri smo imeli možnost videti vse domače dejavnike, od turističnih delavcev pa do mladih tabornikov. Še posebej velja omeniti, da sta v povorki sodelovala tudi pokrovitelja GLIN Nazarje in NIVO Celje. Omeniti pa je treba udiranje flosa in flosarski krst. Vse to je bilo odlično organizirano. Brez tega bi flosarski bal ne pomenil tega kar pomeni.

Uspešno organizirana turistična prireditev v Ljubnem nam lahko za prihodnje pomeni zelo veliko. To je zelo uspešna komercialna reklama za vse naše kraje. Nedvomno bo ob takšni organizaciji tudi v bodoče privabljen takšno število obisko-

USPEŠEN FLOSARSKI BAL

Predstavnika pokroviteljev, to je GLIN Nazarje in NIVO Celje. Vozila sta se po »starem« vendar zelo udobno

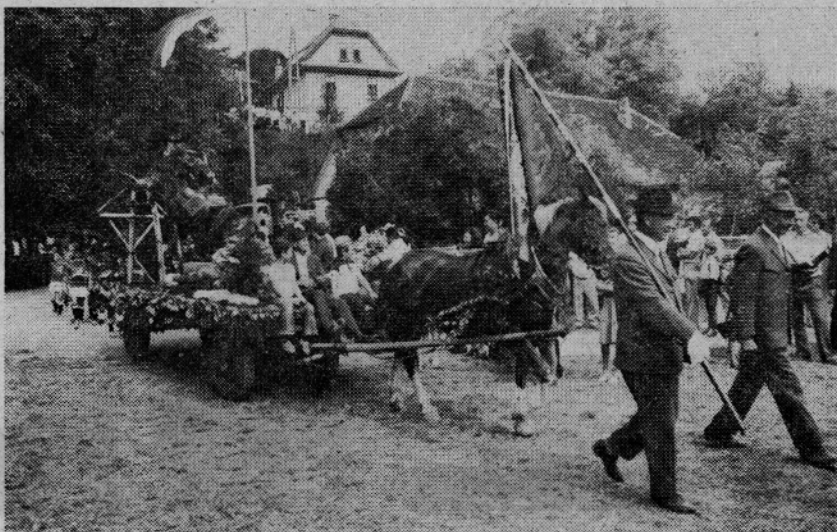
Predstavniki podjetja NIVO iz Celja so se nam predstavili z vzorno izdelano škarpo. S svojo udeležbo na balu so obogatili njegov program

Pozdrav veteranov splavarjenja v Gornji Savinjski vsem udeležencem bala in bralcem Savinjskih novic

Na vozu s konjsko vprego bi marsikdo postal »krmaniš«

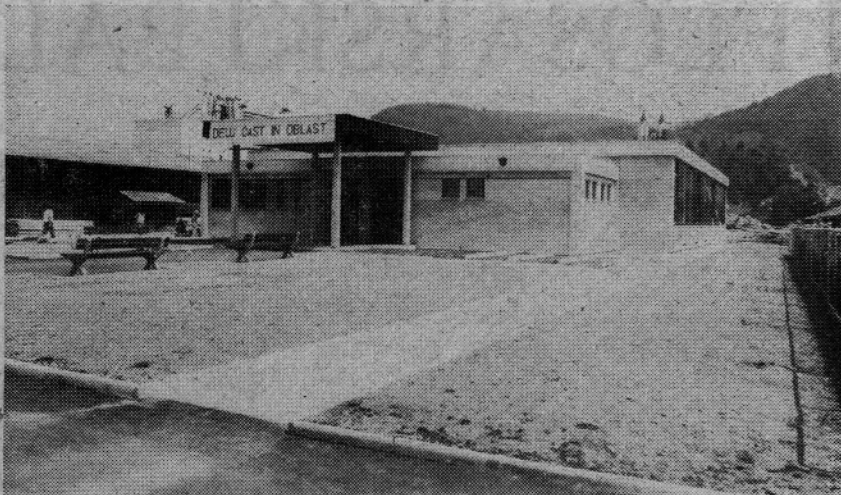

Lovci so naredili krmišče na vozu

valcev. Prepričani pa smo lahko tudi v to, da ostalim krajem v dolini pomeni spodbudo pri njihovem delu, saj vidimo, da je takšne prireditve možno organizirati v kolikor uspešno združimo vse dejavnike iz kraja.

Turističnemu društvu na Ljubnem ob Savinji je za opravljeno delo potrebno izreči vse priznanje.

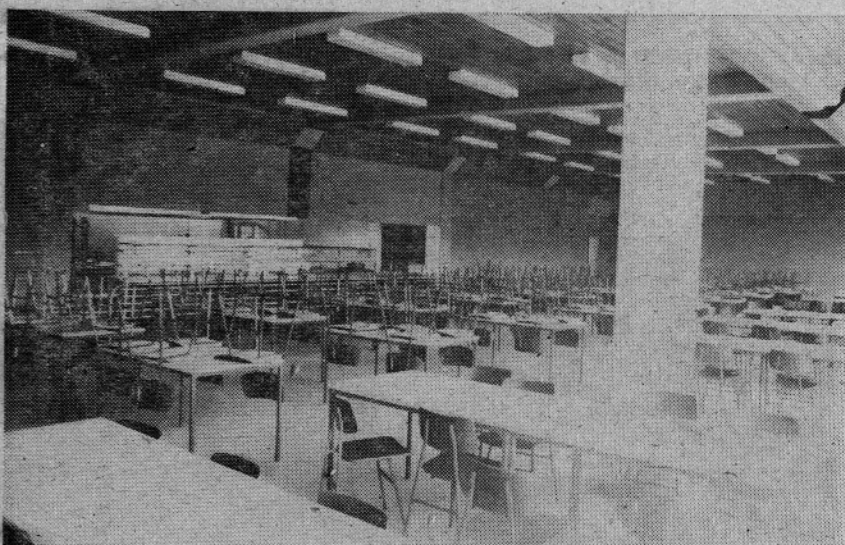
Tekst in slike:
Hubert HERCEK

Tudi zunanji izgled obrata družbene prehrane bo prispeval k zaključenosti tovarniških obratov v Nazarjah in lepšemu izgledu Nazarij nasploh

Novo v Nazarjah

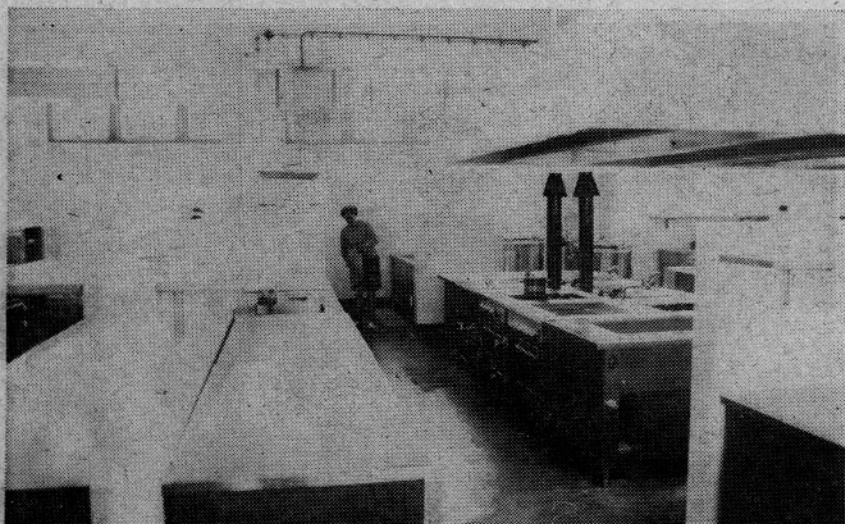
Pred dnevi je bilo v Nazarjah veliko slavlje. Na slovesnosti, kjer se je zbral celoten delovni kolektiv in precejšnje število vabljenih gostov, je bil predan svojemu namenu novo-vozgrajeni objekt družbene prehrane. S to obveznostjo pa so dali podarek doseženim delovnim uspehom v preteklem letu, ko je bila izvedena rekonstrukcija tovarne iver-
(Nadaljevanje na 7. strani)

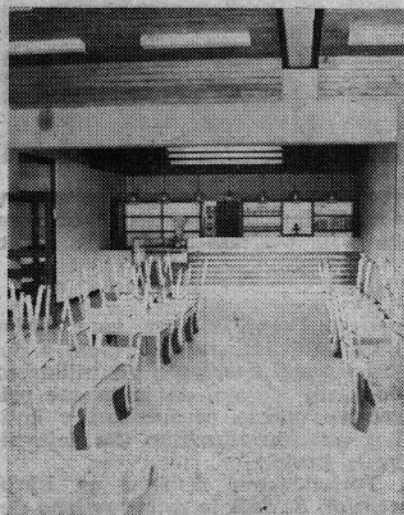
Prostorske oziroma sedežne kapacitete restavracije niso male. Računajo, da bo možno že v prvi fazi obratovanja pripraviti in postreči s preko tisoč obroki kosil

Ves kader, ki je zaposlen v tem obratu, je primerno strokovno usposobljen

Kuhinja je urejena zelo sodobno. Tu se bo pripravljala hrana po najso-
dobnejših metodah kuharske umetnosti

Ob kuhinji je tudi manjši bife, kjer bo moč pogasiti žejo

PRAVILNA PREHRANA BREJE KRAVE PRED TELITVIJO

Zaradi močne rasti teleta v materinem telesu nastopajo večja zahteva po hranilnih snoveh v organizmu. Razpoložljivi prostor v predželodcu, predvsem pa v vampu je močno zmanjšan. Zaradi tega se žival, ki je že visoko breja ne more zadovoljiti le z doma pridelano osnovno krmo. Za zadovoljitev potreb s hranili za kravo ter za rast teleta v njej je v tem času nujno dodatno krmiljenje s koncentriranimi krmili. Ravno zadnji del brejosti živali je takorekoč v rokah rejca. V tem času se lahko največ napravi pri pripravi proizvodnih kapacitet krave, kakor tudi pri njenem zdravlju. Zadnjih 6—8 tednov pred telitvijo je zaradi tega potrebno pripraviti žival za tako proizvodnjo, kakršno od nje pričakujemo.

Primer:

Krava nekega posestnika pripravljena za proizvodnjo 20 litrov na dan.

	Suha snov	Prebav. beljakovine	Skrob. vrednost
50 kg trave (17 + 84)	11,5	850	4.200
6 kg sena (56 + 320)	5,1	336	1.860
3 kg šrota, koruza, ječmen (80 + 700)		240	2.100
Skupaj hranilnih snovi		1.426	8.160
Odbitek za vzdrževalno krmo		— 300	— 3.000
Ostane za proizvodnjo hranil		1.126	5.160
Za 1 kg mleka		18,5	18,7

Od krave pa pričakujemo proizvodnjo 20 l mleka, zato ji moramo dodati kupljeno krmilo K₁ za kravo molznice in sicer 1 kg, kar zadostuje za 2 litra mleka.

Važno je tudi dejstvo, da lahko breja krava poje tako veliko osnovne krme le, če je ta res dobra ter bogata s hranili. V nasprotnem primeru bomo imeli s tako visoko konsumacijo osnovne krme vedno težave.

Osnovno krmo (seno, otava, silaža) mora zadovoljiti vsaj za 12 l mleka. Krma pa kot veste je glede na čas, način in vrsto spravila s hranili ter rudninami različno založena. Različno založenost s hranili v osnovni krmi pa bomo srečali pri vsakem rejcu posebej ne glede na konfiguracijo, oz. lego travnih površin.

Ta krmni obrok je pripravljen za čas krmiljenja z zeleno krmo. Izračunan obrok se nam bo vedno izplačal, ker bomo tako držali daljšo in trajnejšo visoko proizvodnjo in kar je še posebno važno, imeli bomo vsako leto tele, kar spada seveda k proizvodnji krave. Te prehrane se moramo držati 3—5 dni pred telitvijo. Po telitvi bomo s krmiljenjem koncentriranih krmil pričeli počasi in sicer po obdobju mleživa 1—3 dni 1 kg, naslednja 2—3 dni 2 kg in tako naprej do omenjene količine. V času med tem obdobjem, ko ne krmimo koncentriranih krmil, priporočamo da dobi žival res hranilno bogato in zdravo

Prehrana živali mora zaradi tega biti pripravljena tako, da bo zadostovala za predvideno molznost. S predpostavko, da je lastnik take živali skrben živinorejec in ker ima tak tudi travne površine pognojene z vsemi potrebnimi gnojili, bo ta krma pravočasno pokošena in tudi spravljena. Pod pravočasno košnjo mislimo na čas košnje pred cvetenjem trav. Za prehrano živali s tako proizvodno kapaciteto mora biti osnovna krma bogata z vsemi hranili. Žal nam je letošnje vreme zgodlo in je le malo kateri rejec, ki ni reševal situacije s siliranjem trave uspel pravočasno pokositi.

Kot osnovna krma nam je na razpolago:

drugokošna trava (otava) seno (posušeno na dosuševalni napravi ali na sušilih)

osnovno krmo. Presledek dodajanja krmil pred in po telitvi nima na žival, kakor na načrtovano proizvodnjo nobenega vpliva. Imeli smo namreč že celih 7—8 tednov čas in priložnost žival pripraviti na našo proizvodnjo. Največjo proizvodnjo pa bomo dosegli pri živali šele 3—6 tednov po telitvi. Rudninska krmila niso v tem sestavku še omenjena. Pokladati pa jih moramo 8—15 dkg na dan, pač glede na proizvodnjo. Veliko rejcev je prepričano, da v času ko se živina pase ali pa ko ji polagamo svežo mlado travo ni potrebno dodajati rudnin. To prepričanje je zelo zgrešeno. Mlade trave, ki jih krmimo vsebujejo res največ beljakovin, vendar imajo v tem času tudi najmanj rudnin. Zato naj ne bo nikomur žal za Bovisalom pokrmiljenim v tem času. Razen Bovisala, ki ga običajno dodajamo koncentratom naj bodo živali na razpolago tudi lizalni kamni (sol). Letošnja krma pa nam lahko brez rudninskih dodatkov povzroči res katastrofalne škode.

Naj omenim še na kratko, da po mišljenju strokovnjakov ni zveze med močno prehrano brejih krav in rojstno težo telet.

Torej zvišana energija in beljakovinski dodatki breji kravi ne spremenijo rojstne teže teleta. Prav tako lahko tudi trdimo, da premala preskrba s hranili nima nobenega vpliva na težo teleta. Dokazano je namreč, da je samo organizem matere v stanju, da določa o razvoju

zarodka. Narava sama je namreč uredila tako, da je razvoj zarodka s prehrano matere pretežiran.

Mirko Pristovšek
ing. agr.
ŽVZ — Celje

NOVA PRIDODITEV V NAZARJAH

(Nadaljevanje s 6. strani)

nih plošč, kapaciteto so povečali na 70.000 m³ ivernih plošč, modernizacija stavbnega pohištva, vezanih oken itd.

Kljub slabemu vremenu v dopoldanskem času se je zbralo na slovesnosti izredno veliko število ljudi. Zbrane je uvodoma pozdravil predsednik sindikalne organizacije Franjo PAJK, glavni direktor Peter inž. KOZIC pa je zbranim spregovoril o premaganih težavah, opravljenem delu in nalogah, ki pred delovnim kolektivom še stojijo v prihodnje. Ob zaključku je predsednik zbora delegatov podjetja Anton PI-REČNIK vse navzoče povabil na tovariško srečanje pred družinim domom, ki se je uspešno nadaljevalo pozno v noč.

V naslovu smo zapisali, da gre za »novo pridobitev v Nazarjah«. V resnici gre za to. Nazarje in ne samo zaposleni v GLINU so z izgradnjo tega obrata družbene prehrane mnogo pridobili. Kapacitete so tolikšne, da bodo lahko v njega hodili na kosilo tudi tisti, ki niso zaposleni v tej delovni organizaciji. Cena kosila bo sicer ekonomska, vendar bo verjetno kljub temu občutno nižja kot kje drugje. Še bolj kot to pa je seveda pomembno to, da se s tem ustvarjajo možnosti za normalno prehrano pri tistih družinah, kjer sta oba zakonca vsakodnevno na delu in jima čas ne dopušča pripravljavanja normalnih obrokov. Menim, da ni potrebno posebej poudarjati pomena priprave kvalitetnejših toplih obrokov za vse zaposlene v GLINU. Tudi to bo nedvomno doprineslo k večjim delovnim rezultatom.

Ob doseženem delovnem uspehu kolektivu gozdarstva in lesne industrije najiskrenejšje čestitke.

Hubert HERCEK

OBČANI

SODELUJTE

V SAVINJSKIH NOVICAH

S SVOJIMI

PRISPEVKI!

srečanja mladih Delovna akcija

Komisija za informiranje
pri OK ZSMS Mozirje

Mladinci OO ZSMS Gornji grad smo se v soboto, 14. 6. 1975 odločili za delovno akcijo, ki je obsegala čiščenje in urejanje Gornjega grada.

Ob 16. uri smo se zbrali in, čeprav nas je bilo malo, smo se dela le lotili. Začeli smo v trgu, kjer smo prekopali in očistili jarke, postrigli grmovje in še manjša dela.

Spočetka smo bili nekoliko jezni, ker nas je bilo tako malo, toda delo nas je razvedrilo, še posebno pa smo bili veseli nad opravljenim delom.

Ura se je nagibala proti osmi, ko smo končali. Čeprav utrujeni, smo se veseli in razpoloženi razšli.

Med delom se je razplamtel tudi živahen pogovor o naši mladinski

organizaciji in o samem Gornjem gradu. Ugotovitve so kar deževale. Med njimi tudi ta, da bi mladinci lahko veliko pripomogli k lepoti in urejenosti kraja samega. Zato smo se odločili, da se bomo še naslednji dve soboti potrudili, očistili in uredili kraj, da bo lep dočakal turiste. Pri tem pa upamo, da bo naše delo priznala tudi Krajevna skupnost Gornji grad.

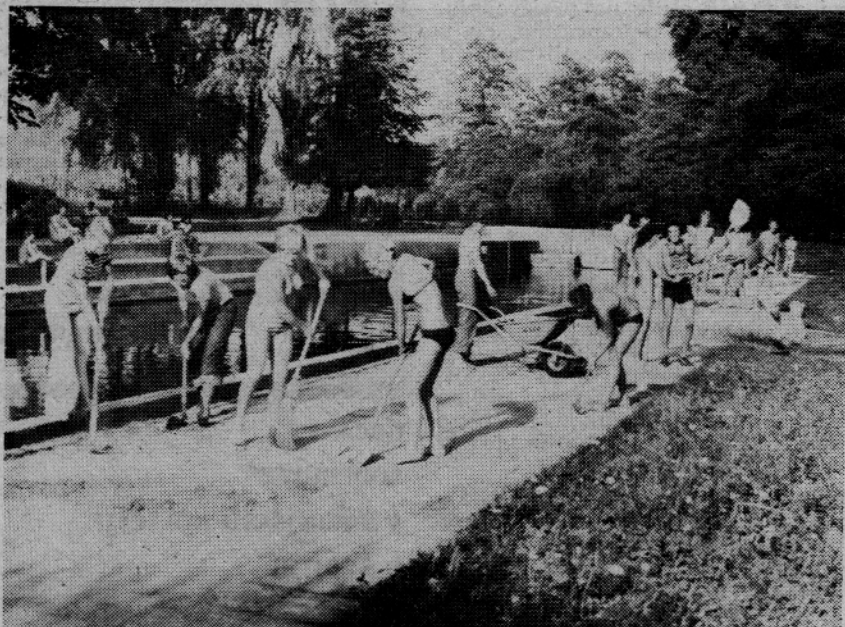
Ze dalj časa nas pesti problem mladinske sobe. So prostori v našem kraju, ki bi bili primerni za naš aktiv. Pripravljeni smo jih s svojim delom urediti in zato upamo, da se nas bodo končno le »usmilili«.

Darko Repenšek

Povečanje aktivnosti

Po svojem zadnjem kongresu smo slovenski mladinci drugače organizirani. Novo je ime organizacije (Zveza socialistične mladine) in tudi vsebina je druga. V organizacijo se ne vključuje več vsak mladenec, temveč mladinci, ki se obvežejo aktivno sodelovati v organizaciji. Mladino v Mozirju

so te spremembe obšle, ker nismo imeli aktiva. Pred kratkim pa smo s pobudo in pomočjo občinske konference ustanovili odbor OO ZSMS Mozirje (predsednik Klemenak Robert, sekretar Krsnik Janez), ki se je obvezal svoje prebujenje prenesti na vse zainteresirane mladince v Mozirju. Razobesili smo plakate, se

Kopelce so mladinci zelo lepo uredili

dvakrat sestali, da smo združili naše želje in obveznosti, kar nam je dalo program dela. Tega smo izobesili na oglasnih mestih v Mozirju vsakomur na vpogled. Najprej smo priredili ples v dvorani TVD Partizan z ansamblom Quo vadis, ki je lepo uspel in nam pokril dno v blagajni. Ob otvoritvi novih obratov na Glinu smo priredili recital delavskih pesmi. Za dan vstaje smo se udeležili dvodnevne pohoda iz Mozirja prek Črete v Kokarje, kjer smo pristvovali slavnostnemu zborovanju. Naša zadnja množična akcija je bila čiščenje Mozirja. Vidimo dejanja turističnega društva in mi ob tem nočemo stati ob strani. Najdlje smo se zadržali v Kopelcah, kjer smo čistili okolico kopališča.

Alojz Kokovnik

SPOMINSKI POHOD

Občinska konferenca ZSMS Mozirje je organizirala dvodnevni pohod v počastitev dneva vstaje in 30-letnice osvoboditve. Krenili smo iz Mozirja na Dobrovlje in Čreto, se spustili v Kokarje.

Alojz Kokovnik

Naša kolona na poti preko ločnega mostu

Na Čreti smo zakurili taborni ogenj

Preko Črete smo prišli v Kokarje. Tu se je zbralo mnogo udeležencev proslave

SEDEMDESET LET PESMI V BOČNI

V soboto, 7. junija je bila v Bočni pri Gornjem gradu svečana prireditev s koncertom moškega in ženskega pevskega zbora iz Bočne. Letos namreč Bočna praznuje 70-letnico zborovskega petja, zato je prosvetno društvo organiziralo prireditev, na kateri je bilo kulturno izvedeno obeležje prvih začetkov zborovskega petja.

Predsednik KS inž. Franc Miklavc je spregovoril o razvoju kulture in še posebno pesmi v tem delu Zadrečke doline. Med drugim je povedal, da so se organizirale prve kulturniške skupine že v letih 1905 do 1908, torej takrat, ko je prišlo do kulturniškega prebujanja v vseh krajih napredne Slovenije. Formalno in bolj organizirano pa je društvo na čelu s pevskim zborom začelo živeti po letu 1931, ko so se lotili petja znani kulturni delavci: Branko Zemljič, Milan Apih in Berta Rop. Od tega časa je tudi dovolj pisanih dokazov o aktivnosti in delovanju pevskega zbora, ki je kma-

ku postal zelo znan po vsej Savinjski dolini in drugod.

Zadnja leta uspešno nastopata kar dva pevska zbora. Moški, katerega vodi profesor Jože Miklavc, in ženski pod vodstvom Janeza Ročnika. Poleg številnih priznanj štejejo za najčastnejše občinsko priznanje OF s srebrno značko, ki so ga prejeli leta 1972. Kljub neizprosni vzdušni tehniko v človekov kulturni ambient ter naglici življenja ostaja pesem v Bočni najvidnejši kulturni vir, skrbno negovanje pa kljub obilnim težavam zagotavlja nadalje kvaliteto naše kulturne preteklosti in oživljanje revolucionarnega duha.

Ob sobotni prireditvi je prosvetno društvo podelilo priznanja in pohvale najstarejšim in najzaslužnejšim pevcem in pevovodjem, za spodbudo in kot simbolično zahvalo za veliko truda, ki ga je bilo treba vložiti, da se lahko prav Bočani ponašajo z zavirljivo visoko obletnico rojstva kulture.

Jože Miklavc

Janez Ročnik dolgoletni pevovodja

Obiskali smo vojaško šolo v Zagrebu

Ena izmed oblik, da bi tudi vojaške šole in poklice čim bolj približali šolski mladini, je tudi ogled vojaških šol in internatov. Na ta način bi se mladi sami temeljiteje seznanili z vojaškim poklicem, za katerega se posebno Slovenci redkeje odločamo. Že v decembru si je štiri-deset učencev iz vseh štirih osemletk naše občine ogledalo vojaški internat Franca Rozmana v Ljubljani ter motorizirano tankovsko garnizijo na Vrhniki, v aprilu pa smo si ogledali vojno-tehnični šolski center kopenske vojske v Zagrebu. V njem se učenci — gojenci usposabljaajo za raznovrstne poklice z nazivom podoficirja tehnika, takoj pa lahko nadaljujejo šolanje na akademiji, ki ima rang fakultete. Ko jo dokončajo, so usposobljeni za oficirja-inženirja raznih specialnosti.

V četrtek, 17. aprila 1975 smo se ob sedmi uri zjutraj odpravili z avtobusom na ekskurzijo v Zagreb. Poleg otrok, ki so bili izbrani iz vseh štirih popolnih osnovnih šol, so bili prisotni tudi starši tistih otrok, ki bi želeli nadaljevati šolanje v vojaških šolah ter predstavniki oddelka za narodno obrambo, Zveze socialistične mladine občine Mozirje, predstavniki združenja rezervnih vojaških starešin, mentorji za poklicno usmerjanje na osnovnih šolah. Predstavniki koordinacijske komisije so nas med potjo seznanili z namenom te ekskurzije, z različnimi vrstami vojaških šol, raznovrstnimi vojaškimi poklici, možnostmi študija ter zaposlitve po končanem šolanju. Seznanili so nas

z ugodnostmi, ki so jih deležni posebno fantje, ki se iz SR Slovenije odločajo za ta poklic. Zaposlilo se lahko v domači — slovenski republiki. Tudi pogoji dela in življenja v JLA so se v mnogočem spremenili na bolje.

Že po dveh urah vožnje smo se preko spodnjega Posavinja in Posavja pripeljali v hrvatsko prestolnico Zagreb. Ob prihodu so nas prisrčno sprejeli predstavniki šole. Odpeljali so nas v veliko dvorano, kjer so nam zavrtili film o življenju in delu te ustanove. Njihov predstavnik nam je zatem govoril še o pogojih in možnostih šolanja, raznovrstnih poklicih, za katere se usposabljaajo gojenci ter možnosti zaposlitve. Posebno nas je zanimalo, ko nam je govoril o tem, v kakšnih pogojih se učijo ti gojenci, kaj vse jim nudijo, da bi čim uspešneje dokončali šolanje, o njihovem prostem času, razvedrilo in podobno. Po tem razgovoru nas je peljal še po kabinetih, kjer se ob naj-sodobnejših učnih sredstvih gojenci usposabljaajo za svoj poklic. Navdušeni smo bili nad izredno tehniko, ko so nam predavatelji na njej prikazali, kako praktično poteka pouk, kako se teorija povezuje s prakso na sodobnih napravah. Našo pozornost sta najbolj pritegnila kabineta elektrotehnike in motorizacije. Vodili so nas tudi po prostorih, kjer se učenci učijo, hranijo in tudi počivajo. Prevzel nas je izreden red. Povsod se je kazal videz uredenosti.

Po končanem ogledu je vodstvo ekskurzije sprejel načelnik šole in

se z njimi zadržal v prijetnem razgovoru, nas pa so odpeljali v klub, kjer smo z gojenci hitro vzpostavali dobre odnose in z njimi igrali razne športne igre. Počutili smo se kot da se že dolgo poznamo. Ob koncu nam je vodstvo šole podarilo še spominsko darilo in izrazilo željo, da bi radi še v tem šolskem letu skupno z gojenci obiskali našo občino, kjer bi si na tem izletu ogledali lepote naše doline, spoznali spominska obeležja iz NOB ter še trdneje poglobili stike z nami.

Po obilnem kosilu smo zapustili Zagreb in se poslovili od naših gostiteljev. Odpeljali smo se v Hrvatsko Zagorje in se ustavili v Kumrovcu. Ogledali smo si veličasten dom mladine in borcev ter Titovo rojstno hišo, ki je zdaj spremenjena v muzej.

Polni vtisov smo se vračali proti domu. Navdušeni smo bili nad vsem, kar smo videli in doživeli na tej zanimivi in poučni ekskurziji. Mnogi so popolnoma spremenili mnenje o vojaških poklicih. Marsikoga od teh je mikalo, da bi se po končani osnovni šoli vpisal na vojaško šolo. Hvaležni smo vsem, ki so nam to ekskurzijo pripravili, saj smo prepričani, da se bo prej ali slej spremenilo tudi zmotno mnenje, da Slovenci nismo narod vojakov, ki je v preteklosti bilo tako močno zakoreninjeno med našim ljudstvom in bomo tudi mi dobili svoj lasten starešinski kader.

Zvonko Hribernik

8. c Osnovna šola Mozirje

— MED TABORNIKI V METLIKI

Takoj, ko vstanejo, je jutranja telovadba

Ob resnem pogovoru se izmenjujejo mišljenja o posameznih veččinah, ki jih je potrebno spoznati v okviru gozdne šole

Dvig zastave takoj zjutraj je pričetek tabornega dne

Tudi šotor je potrebno lepo pospraviti, da je bivanje v njem prijetno in vod dobi kar največ možnih točk pri vsakodnevni oceni

Brez hrane vsekakor ne bi šlo

Taborniški odred »Savinjski partizan«, ki deluje v Gornji Savinjski dolini že nekaj let nazaj, tako kot vsi drugi taborniški odredi, prireja v poletnem času taborjenje. Na taborjenjih se medvedki in čebelice — tako se imenujejo najmlajši taborniki, njihovi malo starejši tovariši in tudi tisti v zrelejših letih izpopolnjujejo v obvladovanju taborniških veščin.

MED TABORNIKI V METLIKI

Letošnji tabor je organiziran v Metliki ob reki Kolpi v lepi Beli krajini, na za taborjenje zelo primernem prostoru. Tik zraven tabora teče Kolpa, ki je značilna po svoji čistosti in toploti v poletnih mesecih. Kopanje v Kolpi je pravi užitek, ki ga mirno lahko primerjamo s kopanjem ob morski obali, v kolikor seveda odmislimo slanost morske vode. Tudi tu ob Kolpi se da odlično porjaveti. Ob samem taboru so zgrajene kompletne sanitarije za potrebe VIATORJEVEGA CAMP-PROSTORA, ki jih lahko uporabljajo tudi naši taborniki, tako je tudi za to plat tabornega življenja preskrbljeno na primeren in sodoben način.

Taborniki iz Gornje Savinjske doline v Metliki niso novinci. Tu so na taborjenju že tretjič. Enkrat pa je bil tabor organiziran v Vinici pri Crnomlju. Kljub temu pa je ob letošnjem taboru le nekaj novega. Prvič se naši taborniki na taborjenju izven naše občine pojavljajo v celoti samostojno. Vsi dosednji tabori so bili organizirani skupno s taborniki iz Zalca.

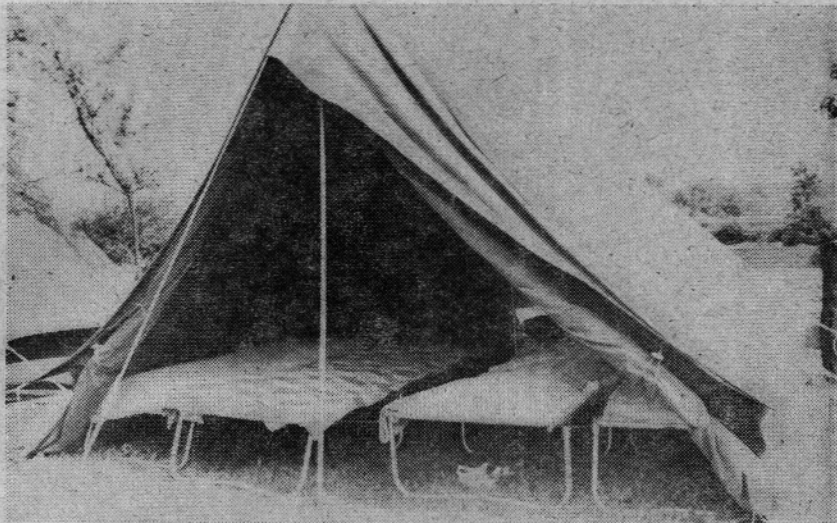
Na taborjenju jih je skoraj petdeset. Od najmlajšega do najstarejšega udeleženca taborjenja je kar precejšnja razlika. A takšne razlike ne vplivajo na to, da v taboru ne bi znali ustvariti prijetnega razpoloženja in delovne morale.

Dnevni red življenja je izredno pester. Od pridobivanja taborniških veščin pa tja do igranja nogometa in košarke. Znotraj takšnega programa vsakdo najde nekaj od tistega, kar mu ustreza. Vsak dan je seveda na programu tudi kopanje v Kolpi, ki si ga vsi še posebej želijo. Povedati je potrebno, da je v Metliki dosti bolj vroče kot tu pri nas. Ob večerih radi posedajo okoli tabornega ognja, kjer prepevajo partizanske in taborniške pesmi.

Za vse tiste, ki jim je taborniško delo in življenje poznano je odveč povedati, da je to oblika organiziranosti in dejavnosti, ki mnogo doprinaša k pripravljenosti mladih za potrebe SLO in, da je to oblika aktivnosti, ki v mnogočem doprinese k formiranju mladega človeka v ustvarjalno socialistično osebnost. Ker pa je seveda še mnogo takšnih, ki jim to ni poznano, je to potrebno posebej izpostaviti z veliko željo, da se vrste tabornikov v bodoče se bolj okrepijo, da bodo v bodoče prirejeni še bolj uspešni tabori in, da se odpravijo vse slabosti, ki so v organizaciji in članstvu še prisotne.

Ob večji udeležbi prosvetnih delavcev na samem taborjenju, kot tudi v vsakodnevem delu taborniške organizacije bo normalno pričakovati, da bo v taborniške vrste prišlo še več mlajših. Tako bodo tudi tabori v prihodnje še številnejši in močnejši.

H. H.

Tako izgleda lepo urejena notranjost šotora

Čas je hitro mineval v prijetnih razgovorih

Zvečer je na vrsti zbor in spuščanje zastave

ZA VARSTVO GOZDOV

Mnogo samotnih gorskih domačij sameva med gozdovi

PRISLUHNI MO »PROŠNJI GOZDA«, misel, ki je bila zapisana v davnih dneh, a v bistvu nas danes obvezuje vedno bolj in glasi takole:

»Človek! Toplota tvojega ognjišča sem v mrazu zimskih noči, prijeten hlad v poletnem soncu! Sleme sem

tvoji hiši, deska tvoje mize, postelja, na kateri spiš, in les, iz katerega gradiš ladje. — Držaj sem tvoje motike, vrata tvoje staje, les tvoje zibelke in krste. — Jaz sem kruh, cvet lepote in zdravja kraja. USLIŠI MOJO PROŠNJO, NE UNICUJ ME!«

Varstvo gozdov pred požari v miru in vojni ter naloge prebivalstva pri tem

Značaj in splošni pomen gozdov moramo presojeti in vrednotiti z več vidikov:

— Gozd je proizvajalec lesa, važne surovine za našo lesno predelovalno, celulozno, papirno in kemično industrijo in še za mnogo drugih panog in dejavnosti, ki potrebujejo les v raznih oblikah in sortimentih. V slo-

venskih gozdovih posekamo letno okoli 3 milijone kubikov lesa.

V izvozni bilanci republike Slovenije pomeni les in njegovi izdelki zelo pomembno postavko, saj na to dejavnost odpade okoli 20 % celotnega našega izvoza usmerjenega na področje konvertibilnih valut.

Poleg navedenih pridobitvenih, to je neposrednih koristi se pomen gozda v vedno večji meri odraža v posrednih koristih, to je v varovalni funkciji gozda in njegovem pozitiv-

Pogled na Mozirske planine s Kala

nem delovanju na biološko življenje ljudi in ostalih organizmov. Sem sodi zaščita tal pred erozijo, uravnavanje vodnega režima in podnebnih razmer, pomen gozda za razvoj turističnih rekreacijskih dejavnosti, vpliv na podobo krajinskega okolja idr.

Najnovejše znanstvene analize o vrednotenju gozdov v svetu kažejo, da na vrednost posrednih koristi gozda odpade 90 % in na proizvodnjo lesa, to je na neposredne koristi pa 10 % od celotne vrednosti gozda. Ob takem pomenu gozdov prihaja vedno močnejše v ospredje širša družbena skrb za ohranitev in varstvo gozdov na vseh ravneh, zlasti tudi na področju požarnega varstva.

Kakšnega pomena so gozdovi v obrambi domovine, je pokazala zlasti minula narodnoosvobodilna borba in iz tega vidika je treba gozdove še posebej vrednotiti in z njimi ravnati tako, da bo v čim večji meri zavarovana njihova varovalna vloga, kar velja še posebej v pogledu varstva gozdov pred požari.

Naloga požarnega varstva gozdov postaja vse bolj dolžnost vsega prebivalstva in vseh družbenih dejavnikov zainteresiranih na ohranitvi gozdov, kot izvoru tolikih koristi in dobrin.

Ko analiziramo statistične podatke o gozdnih požarih zadnjih pet let pri nas in v drugih republikah naše države, vidimo, da je Slovenija glede števila in obsega gozdnih požarov k sreči bolj na zadnjem mestu (izjema je kraško območje) in da gozdni požari v naši republici ne pomenijo neke težje nacionalne nesreče kot je to primer v nekaterih deželah po svetu. Da pri nas le ni tako kritično, je vsekakor pripisati povečani budnosti naših institucij in posameznikov, ki so poklicani, da skrbé za učinkovite ukrepe na področju požarnega varstva gozdov, te dobrine splošnega pomena, ki uživa posebno z zakonom določeno varstvo.

V nedavni preteklosti smo tudi v Sloveniji imeli od požarne stihije uničene gozdne površine.

Kronika o gozdnih požarih nam pove, da so bili po obsegu največji in najdlje časa trajajoči požari v gorskih planinskih predelih, kar ima svoje vzroke v geografskih pogojih, težji dostopnosti terena, zahtevnejšemu načinu gašenja ob uporabi ustrežnejše opreme in pri fizični vzdržljivosti v skalnatem gorskem svetu.

Navedli bomo nekaj primerov gozdnih požarov, katerih posledice so vidne po mnogih letih še danes:

— Velik gozdni požar je pred 25 leti zajel in uničil južno stran gore Kukovnice pri Trziču (imenujejo jo tudi Križno goro). Ta požar so gasili teden dni gasilci, prebivalstvo, vojska in pri gašenju sta bili dve smrtni žrtvi zaradi padajočih skal, ki se krušijo zaradi vročine, in ko popustijo izgorele drevesne korenine in panji. Kljub umetni pogozditvi se (Nadaljevanje na 13. strani)

(Nadaljevanje z 12. strani)
gozdna zarast na strmih pobočjih pogorišča niti po 20 letih ne more dvigniti.

— Podoben velik gozdni požar v povojnem času je opustošil pobočje Pršivca proti Komarči nad Bohinjskim jezerom. Gašenje požara je trajalo skoraj 10 dni, od požara prizadete površine Pršivca so erozijske sile popolnoma izjedle do golih skal.

— Na **Mozirski planini** so gozdovi v letu 1950 postali žrtev več dni trajajočega požara. Gole gorske rebri bodo še dolgo pričle o tem požaru.

— V letu 1964 je nepazljiv turist odvrget nepogašen cigaretni ogorek, ki je povzročil požar na **Begunjsčici**. Ogenj je zajel zgornjo gozdno mejo proti planinskemu domu in kritično situacijo je komaj uspelo obvladati ob hitri akciji gasilskih enot, pripadnikov vojske in okoliškega prebivalstva.

Blizu **Slovenskih Konjic** je ogenj leta 1965 uničil veliko sodobno plantazo hitrorastočih iglavcev »Petelinjek«. Požar so zanetili otroci, katere so komaj rešili iz ognja.

Požari, tudi velike razsežnosti na našem Krasu, so zelo pogosti. Tudi po večkrat na dan se oglašajo gasilske sirene, UKV klici patrolnih vozil milice in gozdno-varstvenih organov, pa tudi rezki piski železniških lokomotiv kličejo alarm, gozd gori... Časopisje, radio, televizija poročajo o nastali škodi in žrtvah, ki jih terjajo ognjeni plameni. Skoraj ob vseh cestah, ki peljejo čez kraški svet po-

Gozdovi nad Solčavo so strmi a zelo bogati

potnik vidi pogorele borove kulture. Prav grozljivo sliko gozdnega požara imamo npr. ob turistični cesti, ki vodi iz Herpelj — Kozine na goro Slavnik, pa ob glavni cesti proti Koprnu nad Črnim kalom itd. Morda je z neke strani prav, da požarišča še niso pospravili in da ožgana suha drevesa in uničeni nasadi impresivno opozarjajo mimoidoče, da se zamislijo ob tej težki sliki, kakšno ogromno sko-

raj nepopravljivo škodo lahko povzroči človekova neprevidnost.

Naraščajoči turistični avtomobilski promet vedno bolj prodira v notranjost naših gozdov, v katerih se načrtno izgrajuje cestno omrežje, saj gozdarstvo zgradi povprečno na leto okoli 350 km novih gozdnih cest.

Danes so lahko dostopna prostrana gozdna območja npr. celo Pohorje, Gornja Savinjska dolina — Menina planina, Raduha, Boč, Bohor, Jelovica, Pokljuka, Blegoš, Snežnik, Javorniki, Trnovska planota, Kočevsko-Ribniško območje idr.

Prirodne lepote naših gozdnatih

predelov privlačijo vedno več domačih in inozemskih turistov in obiskovalcev, saj je naša dežela po raznolikosti in pestrosti flore in favne izredno bogata.

Izpod alpskih vrhov do morske obale se lahko dospe že v nekaj urah, kar pomeni veliko prednost v turističnem pomenu. Zavedati se moramo, da ta sodobni turizem prinaša s seboj tudi **nove in povečane nevarnosti za nastanek gozdnih požarov**. Služba varstva gozdov pred požari se mora čimbolj učinkovito izvajati ter usklajevati z novimi oblikami turizma.

Do tu pripelje gozdna cesta s Konjskega vrha

»Tovarna usnja Kamnik s svojimi temeljnimi organizacijami
USNJARNA, USNJENA KONFEKCIJA
in **INDUSTRIJA PĀSTIČNE OBUTVE IN GALANTERIJE**

vabijo k sodelovanju

— delavce in delavke za priučitev za dela v usnjarni. Osební dohodek 2.100,00 do 2.600,00 din;

— kvalificirane šivilje ali krojače za dela v usnjeni konfekciji. Osební dohodek 2.400,00 do 2.800,00 din;

— delavce in delavke za priučitev za dela v usnjeni konfekciji. Osební dohodek 2.000,00 do 2.400,00 din;

— delavce in delavke za priučitev za dela v industriji plastične obutve in galanterije.

ne obutve in galanterije. Osební dohodek 2.000,00 do 2.500,00 din.

Navedeni osební dohodki predstavljajo neto osnovo brez variabilnega dela, ki je odvisen od rezultata poslovanja TOZD in dela posameznega delavca.

Prevoz na delo in z dela domov je možen s tovarniškim avtobusom. Cena mesečne vozovnice je 46,00 din.

Hkrati obveščamo mladino — učence s končano osnovno šolo — da smo razpisali 15 učnih mest za krojače usnjene konfekcije.«

SVPB „C“

Spomini na slovensko partizansko bolnišnico na Štajerskem

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)
Po okrevanju sva z Nacetom Zupancem, ki je bil v tem času postavljen kot najzadevnejši, najzaupljivejši in najprimernejši član gradbene ekipe za komisarja bolnišnice, imenovala tovariša Bevka za namestnika v najini odsotnosti na postojanki za lahke ranjence, tovariša Boštjana pa sem vzela k sebi v postojanko za težke ranjence in ga usposobil za bolničarja in za narkotizirja. Sonja se je pa priučila instrumentiranja, Katjuša pa asistiranja pri operacijah. Tako sem uspel, da sem v kratkem času formiral kar dobro izveščano kirurško ekipo.

Postojanki je oskrbovala z vsem potrebnim v glavnem intendantura bolnišnice z intendantom Poldetom na čelu po dobro organiziranih kanalih s terena, nekajkrat pa sta Nace in Polde z osebjem ekonomata in bolnice izvedla tudi samostojne akcije za preskrbo nujno potrebnega za bolnico. Tudi brigade so od svojih akcij poklonile delež bolnici. Bolnišnica je vzdrževala stalno strogo zaupno zvezo z javko na Tratah in se je nahajala pod stalnim varstvom skritih, toda dobro razglednih opazovalcev v bližini postojank. Transport ranjencev se je vršil do javke bolnišnice vedno v temi in ponoči, od javke do bolnišnice pa so bili ranjenci privedeni, oziroma prinešeni z zavezanimi očmi.

Zaupanje, ki sta mi ga poklonila vodilna tovariša conske sanitete Lojze in Peter, je vzbudilo v meni težko skrb in čut odgovornosti, ki sta me spremljala ves čas upravljanja bolnišnice in ki sta mi bila ves čas glavna gonilna moč za neprestano snovanje, načrtovanje in delo. Tako smo uspeli, da je bila naša bolnišnica pripravljena za sprejem in zdravljenje ranjencev še precej časa pred začetkom glavnih akcij enot cone za Ljubno, Luče in Gornji grad s ciljem, da se Zgornja Savinjska dolina očisti Nemcev in ustvari osvobodeno ozemlje. Bolnišnica je imela takrat 17 ležišč za težke ranjence in 10 ležišč za lažje oziroma rekonvalescente v postojanki za težje ter okrog 30 ležišč za lažje ranjence v postojanki za lažje ranjence, skupno torej prostora za 57 ranjencev. Vsa bolnišnica, t. j. obe postojanki in ekonomat, je štelala okrog 20 ljudi strokovnega osebja in zaščite bolnišnice. Osebe zaščite postojank je opravljalo tudi vsa dela na postojanki in v ekonomatu, držalo vezo z javko in trenom, čuvalo postojanke na opazovalnicah in nosilo ranjence od javke v bolnišnico.

Prvi ranjenec, ki smo ga sprejeli v bolnišnico, še preden je bila popolnoma dograjena, je bil neki vodnik Šlandrove brigade, ki je po strelnem prelomu leve podlahti zbo-

lel na težkem tetanusu. Umrli je na postojanki dva dni po sprejemu zaradi zapoznelosti oskrbe strelnih ran in pomanjkanja zdravil, posebno seruma proti tetanusu. Drugega pacienta smo sprejeli konec junija in sicer borca, ki sem mu pred ca. 14 dnevi odstranil levi zgornji ud v ramenskem sklepu zaradi popolnega odmrtja uda po prestrelu nadlahti z nastopom težke sepe. Operacijo sem izvršil ponoči štiri ure hoda daleč od naše bolnice v kmečki hiši v neposredni bližini nemške postojanke. Po operaciji je borec toliko okreval, da je prenesel transport do naše bolnice in se je v bolnici kmalu pozdravil. Bolnica pa se je v dveh nočeh popolnoma napolnila z ranjenci ob istočasni akciji enot cone na Ljubno, Luče in Gornji grad. Uvideli smo, da je kapaciteta za težke ranjence premajhna in da bo treba čimprej postaviti še eno večjo bolniško barako. Čim smo oskrbeli ranjence prvega masovnega priliva in je nastopilo zatišje v akcijah enot cone, smo se lotili z gradnjo nove barake. V približno 10 dneh smo postavili drugo bolniško barako za težke ranjence z 28 ležišči. Streho te barake smo pokrili z deskami in strešno lepenko. Tako je bilo sedaj v postojanki za težke ranjence prostora za 45 težko ranjenih borcev in 10 rekonvalescentov, na postojanki za lažje ranjence pa 30; skupno je torej znašala kapaciteta bolnišnice sedaj 85 ležišč za ranjence. Kmalu za postavitvijo druge barake za težke ranjence smo zgradili in opremili tudi kuhinjo na postojanki za lahke ranjence. Po mojem odhodu iz bolnišnice so zgradili v postojanki za težke ranjence baje še eno manjšo barako, za katero pa ne vem čemu je služila. Za takšno kapaciteto bolnišnice za težko ranjene borce smo morali zgraditi še skrita skladišča za sanitetni material in živila ter bunkerje za najtežje ranjence za primer potrebe po iznenadni in hitri evakuaciji postojanke.

Že pri prvem prilivu ranjencev se je izkazalo, da deluje ves aparat bolnice zelo dobro. Ob navalu ranjencev v bolnišnico smo oskrbovali in operirali ranjence po predhodni triazi, ki je doletela vrstni red ranjenca za oskrbo, oziroma za operacijo. Strokovno delo na postojanki je bilo obilno in pestro in se je odvijalo kot v vsaki pravi bolnici. V času operativnega zatišja enot cone smo operirali tudi večje kile, zaradi katerih so postali borci skoraj nepokretni ter primeri s poznejšimi nevarnimi komplikacijami po strelnih okvarah. Sprejemali smo tudi borce iz drugih bolnišnic zaradi potrebnih operativnih posegov. Tako sva med drugim operirala z uspehom s tov. dr. Zigom Cervinom okvaro leve stegenske arterije po

oprasmem strelu žile, z dr. Robertom Kukovcem pa okvare sečil in delane tudi vse improvizirane pripomočke za umirovljenje strelnih kostolomov udov in za vsa mavčena (tudi za mavčeve hlače).

Administracijo, evidenco in dokumentacijo ranjencev na postojanki za težko ranjene sem v glavnem vodil sam. Pomagal mi je pri tem nekoliko, kolikor je zmozel le komisar Nace, kajti ostati je morala skrita in zaupna. Vodili smo knjigo sprejetih in zdravljenih na postojanki z vsemi civilnimi in vojaškimi generalijami s posebno označbo časa, kraja, okrožja in mesta, kamor je bil ranjenec zadet, dan sprejema in odpusta iz postojanke, s katerim opisom rezultata zdravljenja in kam je bil iz postojanke izpuščen oziroma poslan. Popolnoma sam pa sem spisal za vsakega pacienta popis ranjenja z opisom ranjenja, najdenem v objektivnem stanju na postojanki, način oskrbe, oziroma izvršene operacije ter potekom in izhodom zdravljenja. Sam sem vodil tudi evidenco izvršenih operacij z glavnimi generalijami operiranca, diagnozo okvar, načinom operacije in datumom izvršene operacije. Dlje smo v poseben zvezek beležili vse na postojanki umrle tovariše oziroma tovarišice z vsemi generalijami umrlega, označbo časa smrti, kratkim opisom vzroka smrti in mesta pokopa. Vsem umrlim smo ob pokopu desno ob glavi zakopali dobro zamašeno in z voskom zalito steklenico, ki je v svoji notranjosti hranila listič s prepisom vseh podatkov iz zvezka umrlih. Pokopališče postojanke se je nahajalo kakšnih 200 m vzhodno in nižje od postojanke v gozdu. V času mojega upravljanja bolnišnice se je zdravilo samo v postojanki za težko ranjene čez 100 ranjencev, umrlo pa jih je v tem času okrog 8.

Konec oktobra 1944 me je po 5-mesečnem delu v bolnišnici poklical tov. Peter, ki je med tem časom prevzel vodstvo vojne sanitete štaba IV. operativne cone iz bolnišnice. Kot nadzornemu kirurgu vseh partizanskih bolnišnic v Savinjski dolini mi je poveril novo dolžnost. Za menoj je prevzel mesto upravnika tov. dr. Stefan. Kot kirurg pa je deloval v bolnišnici dr. Robert Kukovec, ki je bil obenem kirurg in vodja kirurške ekipe cone, ki je bila tedaj stationirana v osvobojenem Ljubnem.

S težkim srcem sem zapustil postojanko; kajti zdelo se mi je, da sem zrasel z njo. Pet mesecev težkih skrbi in opravljenega odgovornega dela z njo in v njej, me je priklenilo na njo. Toda zavest dolžnosti je bila močnejša in rad ali nerad sem ji sledil.

Po osvoboditvi sem izvedel, da so morali izprazniti bolnišnico v času masovnega navala umikajočih se in vse uničujočih nemških, domobranskih in ustaških krdel nekako v januarju 1945, ker so zvedeli zanjo nemški pobijalci. Leta 1947 sem srečal za kratke čase na ljubljanskem kolodvoru komisarja bolnišnice tov. Naceta. Povedal mi je, da (Nadaljevanje na 15. strani)

Grad Vrbovec in okolica

V tej številki Savinjskih novic pričenjamo z objavljanim serije člankov o gradu Vrbovcu in njegovi okolici.

O pradedni naseljenosti Gornje Savinjske doline govorijo arheološke najdbe. Najstarejše med njimi, izkopane v Potočki zijalki pod vrhom Olšave, segajo še v obdobje stare kamene dobe. Nekaj ostankov starih civilizacij se je ohranilo tudi iz obdobja rimske antike (Šentjanž pri Rečici), kar priča o dolgi in kontinuirani naseljenosti ter zgodnji urbanizaciji tega območja.

Kaj se je tu dogajalo v burni dobi preseljevanja narodov, lahko samo ugibamo. Šele po prihodu Slovencev začne preteklost doline dobivati določnejše oblike. Slovenci so Gornjo Savinjsko dolino in z njo okolico Na-

Piše: prof. Ivan STOPAR

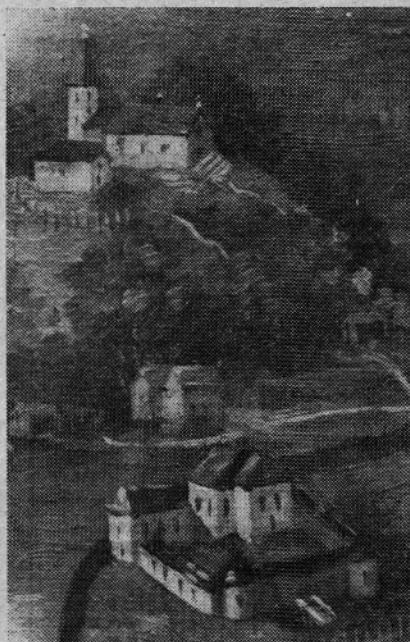
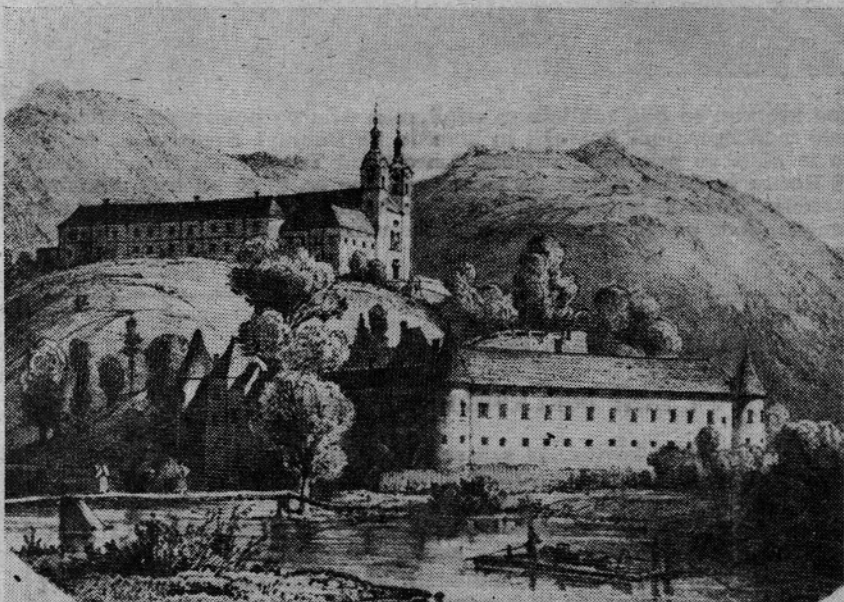
zarja naselili že razmeroma zgodaj. Plemena, ki so prodirala preko Harvaškega Zagorja v celjsko kotlino, so poselila najprej obrobja hribov in gora pa tudi odmaknjene vrhove in višavja, ki so jih bili staroselci že prej kultivirali. Prav kmalu srečamo močnejše naselitveno jedro v prostoru Rečica — Ljubno, medtem ko manjša naselitvena središča nastanejo v okolici Luč, Solčave, Gornjega grada in Nove Stifte.

Tej zgodnji naselitvi gre nemara pripisati oceno nekaterih starejših

zgodovinarjev, po kateri naj bi bil Vrbovec nekoč v posesti panonskega kneza Pribine, oceno, ki jo je novejša zgodovinarstva zavrnilo. Še zlasti tvegano je bilo mnenje, da je tudi današnje grajsko jedro nastalo že v tem času, saj v slovenskem kulturnem prostoru pred 10. ali celo 11.

bvec, čigar nemško ime Altenburg — stari grad je pač lahko nastalo šele takrat, ko je postavitev nekega drugega to ime opravičila. Ob tem se ponuja vabljava podmena, da so grad Vrbovec nemara pozidali plemenitniki slovenskega rodu, saj si le tako lahko razložimo, da je slovensko ime utrdb starejše od nemškega.

Ugibanja o visoki starosti gradu so potrdile stavbnozgodovinske raziskave. Nesporno je namreč, da vrbovški grad, kakršnega poznamo danes, ni rezultat enotne oblikovne volje enega samega stavbenika. Kot je pravilno domneval že zgodovinar Ignacij Orožen, je najstarejši del zasnove ohranjen v jedru stavbnega kompleksa, kjer se nad umetno obsekano skalo vzdigujejo ostanki poligonalno koncipirane stavbe, ki je sodeč po njeni precejšnji razsežnosti, rabila tako stanovanjskim kot obrambnim namenom. (Nadaljevanje v prihodnji številki)

Nazarje nekoč

stoletjem najbrž ni pričakovati zidanih grajskih zsnov.

V prvih stoletjih po naselitvi Slovencev je Gornja Savinjska dolina več ali manj delila usodo drugih slovenskih dežel. Gospodarji so se menjavali, pokrajina pa je nosila vse breme nadlog, ki so jih prinašala s seboj vzhodna ljudstva, pluskajoča preko njenih meja. Šele v 11. in 12. stoletju so se razmere ustalile. Svetni in verski gospodarji so si razdelili oblast in v deželi družno utrjevali fevdalizem. Prvi veliki fevdalni gospodje, na katere tu naletimo, so bili plemeniti Kagerji, stari bavarski svobodniki, ki so v prvi polovici 12. stoletja posedovali ogromno alodialno posest v Gornji Savinjski dolini.

Zdi se, da je grad Vrbovec stal vsaj že v tem času, verjetno pa je še precej starejši, čeprav se prvič omenja šele leta 1248 kot **Altenburch castrum**. Zgodovinarji namreč sodijo, da že ime Gornji grad za grad v bližini današnjega istoimenskega naselja predpostavlja obstoj nekega starejšega gradu v okolici. Kateri grad naj bi to bil, če ne ravno bližnji Vr-

SVPB „C“

Spomini na slovensko partizansko bolnišnico na Stajerskem

(Nadaljevanje s 14. strani)
je po evakuaciji bolnice več čas nosil s seboj ves arhiv bolnišnice in da ga je po osvoboditvi oddal na armiji v Mariboru.

Lansko leto na jesen sta se pri meni zglasila upravnik celjskega muzeja NOB in profesor, ki vodi geografski in modelarski krožek na III. osnovni šoli v Celju. Iskala sta natančnejše podatke o bolnišnici, da bi učenci modelarskega krožka izdelali maketo bolnišnice, kajti bolnišnico so Nemci pozneje zažgali. Po spominu sem skiciral načrt postojanke za težke ranjence bolnišnice, ki je spisu priložen in ga jima izročil. Maketa bolnišnice je bila gotova za lanski (1958 — op. urednika) 29. november — praznik republike in izročena muzeju NOB v Celju.

dr. V. Krasnik-Svato

ASFALT NA DOBRAVO

Pred kratkim so bila zaključena asfalterska dela na poldrugem kilometru ceste med Zgornjimi Pobrežji in kmetijo na Dobravi. Sredstva za izgradnjo te ceste so prispevali vaščani Pobrežij od Trnovca do Homca, nekaj KS Rečica in GLIN, največ pa kmet Ivan Zunter, ki je bil tudi pobudnik te akcije. Tako se v mozirski občini nadaljuje izgradnja cest lokalnega pomena, kar pa je sestavni del komunalnega gospodarjenja pri nas.

Jože Miklavc

DELAVSKA UNIVERZA MOZIRJE

vpisuje v 1. letnik POKLICNE KOVINARSKÉ ŠOLE

V poklicni kovinarski šoli se izobražujejo odrasli za poklice: ključavničar (splošni, strojni), orodjar, strugar, rezkalec, klepar (splošni ali avtoklepar), brusilec, kovač, precizni mehanik.

V prvi razred poklicne šole se lahko vpiše kandidat, ki je končal osnovno šolo in dela v kovinarski stroki.

Vpišejo se lahko tudi kandidati, ki nimajo končane osnovne šole, namenjeni pa so jo končati vzporedno s poklicno šolo.

Pouk bo v zimskih mesecih na Ljubnem ob Savinji.

Prijave sprejemamo do 15. septembra 1975.

Delavska univerza Mozirje

RAZGLAS

Oddelek za notranje zadeve SO Mozirje razglša na podlagi 6. točke navodila o postopku z najdenimi predmeti (Ur. l. SFRJ, št. 93/49), da sta bila najdena

- ŽENSKO KOLO, neznane znamke, močno zarjavelo in v nevoznem stanju, ter
- ŽENSKO KOLO, Pony Rog

Lastnika vabimo, da izgubljeni kolesi prevzameta na oddelku za notranje zadeve SO Mozirje, najkasneje v roku enega leta po objavi tega razglasa. V primeru, da se lastnik najdenih predmetov, do določenega roka ne javi, postane najdeni predmet last družbenopolitičnih skupnosti.

Nogometaši in ljubitelji nogometa preurejajo nogometno igrišče v Mozirju. Igrišče bodo razširili in podaljšali. Na dosedanji površini marsikje bode iz zemlje kamenje namesto trave. Delo mnogokrat prekine dež, a upajo da bodo do prvenstva končali. Poleg igrišča urejajo še slačilnice v prostorih sušilnice in Ločanom so zgradili novo peš pot, ker je staro zavzelo igrišče. Dela je dovolj. Vabljeni!

Kokovnik Alojz

DEZURNE SLUŽBE V OBČINI ZDRAVNIK:

Od 11. 8. 1975 od 7. ure do 18. 8. 1975 do 7. ure — dr. Ivan BUT, Mozirje.

Od 18. 8. 1975 od 7. ure do 25. 8. 1975 do 7. ure — dr. Franc URLEP, Gornji grad.

Od 25. 8. 1975 od 7. ure do 1. 9. 1975 do 7. ure — dr. Emil ŠPRAJC, Ljubno ob Savinji.

Od 1. 9. 1975 od 7. ure do 8. 9. 1975 do 7. ure — dr. Franc ŠIRKO, Mozirje.

ŽIVINOZDRAVNIK:

24. 8. 1975, mr. vet. MERMAL Jože, Ljubno, tel. 840-044.

31. 8. 1975, dipl. vet. RESNIK Anton, Mozirje, tel. 830-978.

7. 9. 1975, dr. vet. LOGAR Franc, Logarska dolina, tel. 846-025.

14. 9. 1975, dipl. vet. LUKAN Drago, Gornji grad, tel. 842-001.

»Savinjske novice« izhajajo mesečno — Izdaja SO in delovne organizacije občine Mozirje — Urejuje uredniški odbor — Glavni in odgovorni urednik Hubert HERCEK — Uredništvo in uprava: Mozirje 175, tel. Mozirje 83040 in 83030 — Ziro račun pri SDK eksp. Mozirje št. 5076-637-56 — Savinjske novice glasilo SO Mozirje — Rokopise, objave in oglase za vsako številko sprejemamo do petindvajsetega v mesecu — Tisk in kilšeji: AERO, kemična in grafična industrija Celje

Po mnenju IS SRS — Sekretariata za informacije (št. 421-1/72 z dne 9. maja 1973) je časopis oproščen davka od prometa proizvodov.